

A névmások

Szerző dezs

Magyar nyelvtan tétel

A
névmások

A névmás
valódi névszókat
(fő-, mellék- vagy számneveket)
helyettesítő szófaj. A
névmásoknak önmagukban
nincs határozott jelentéstartalmuk, a
beszédben válnak tartalmas
szókká. Attól
függően, hogy milyen szófajt
helyettesítenek,
megkülönböztetünk csak főnevet
ún.
egyirányú, és a fő-,
mellék- vagy számnevet is helyettesítő
ún. többirányú
névmásokat.
Egyirányú
névmások:
a: személyes:
én, te, ő,
engem, bennem
b: birtokos: enyém,
tied,
övé, enyéim, tied,
övéi
c: visszaható: magam,
magad,
maga, magunk, magatok
d:
kölcsonös: egymás
Többirányú
névmások:
a: mutató: ez, olyan,
akkora, annyi
b: kérdő: ki, mi,
milyen,
mekkora, mennyi
c: vonatkozó: aki, ami,
amilyen, ahány, amennyi
d: határozatlan: valami,
valamilyen, némelyik, néhány
e: általános:
bárki, mindegyik,
semmilyen, akárhol
A mondatban
általában
ugyanazt a szerepet töltik be, mint a
helyettesített fő-, mellék- vagy
számnevek. Bővíthetőségük

azonban korlátozottabb, a névmásnak csak ritkán lehet határozója: kétszer annyi, pontosan olyan; esetleg értelmező jelzője: te, a verseny győztese...

- a személyes névmás: külön jelentésárnyalat nélkül helyettesíthet főneveket. Egyirányú névmásfajta
- a visszaható és a kölcsönös névmás: főnévre utalnak, de sajátos jelentéssel
- a birtokos névmás: nem egyetlen szóra, hanem két szó viszonyára utal: a birtokos és a birtok viszonyára.
- a mutató névmás: kifejezhet azonosítást, nyomósítást, helyettesítő szerepében érintkezik a személyes névmással
- a vonatkozó névmás: köztöszóként bevezeti a tagmondatot, és egyúttal teljes értékű mondatrészi szerepe is van benne
- a kérdő névmás: mint a kiegészítendő kérdés legfőbb kifejezőeszköze egy a kérdezőtől nem vagy nem jól ismert fogalomra utal. Mindig a mondat főhangsúlyos része.
- a határozatlan névmás: ezen a néven többféle jelentéstartalmú névmást foglalunk össze: kifejezhet határozatlanságot, általánosítást és tagadást.

Az ismétlődő főnevet nem mindig kell névmással helyettesítenünk (névmásítanunk). A másodszor előforduló szót sokszor ki is hagyhatjuk (törölhetjük).